

INFORMACIJA

o potrebi nabavke opreme za uspostavljanje sistema upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla

Podgorica, 30. septembar 2026. godine

Razlozi za pripremu Informacije

U okviru pregovaračkog procesa za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, Poglavlje 12 - Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika obuhvata obavezu uspostavljanja funkcionalnog i održivog sistema upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla. Uspostavljanje sistema usklađenog sa pravnom tekovinom Evropske unije predstavlja jedan od ključnih preduslova za ispunjavanje završnih mjerila u ovom pregovaračkom poglavlju.

Funkcionalan sistem sakupljanja, transporta, privremenog skladištenja i neškodljivog uklanjanja nusproizvoda životinjskog porijekla neophodan je radi zaštite zdravlja ljudi i životinja, sprečavanja širenja zaraznih bolesti, zaštite životne sredine i obezbjeđivanja sljedljivosti i službenih kontrola u skladu sa propisima Evropske unije.

Vlada Crne Gore je 2. aprila 2026. godine usvojila Inovirani plan upravljanja nusproizvodima životinjskog porijekla, kojim je predviđeno fazno uspostavljanje nacionalnog sistema. Plan obuhvata uspostavljanje lokacija za zakopavanje životinja u izuzetnim situacijama, izgradnju regionalnih sabirnih centara, privremena rješenja za tretman nusproizvoda i uspostavljanje nacionalnog postrojenja za preradu do 2031. godine.

Zakon o upravljanju i postupanju sa nusproizvodima životinjskog porijekla objavljen je u Službenom listu Crne Gore, broj 59/26. Zakonom je, između ostalog, propisano osnivanje privrednog društva za obavljanje djelatnosti sakupljanja, prerade i odlaganja nusproizvoda životinjskog porijekla Kategorije 1 i Kategorije 2.

Aktuelne aktivnosti

Nakon povlačenja hrvatske strane iz planirane saradnje u julu 2026. godine, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove preduzela je aktivnosti radi obezbjeđivanja alternativnih rješenja i nastavka realizacije obaveza iz Inoviranog plana.

Memorandum o saradnji između Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove Crne Gore i Uprave Republike Slovenije za bezbjednost hrane, veterinarstvo i zaštitu bilja usaglašen je 28. jula 2026. godine, dostavljen Evropskoj komisiji 30. jula 2026. godine i potpisan od obje strane 11. septembra 2026. godine. Memorandum predstavlja okvir za stručnu i tehničku podršku u uspostavljanju sistema, obuku, razvoj procedura, podršku u oblasti laboratorijskih ispitivanja i moguću saradnju u postupanju sa pojedinim kategorijama nusproizvoda, u skladu sa pravom Evropske unije.

U toku su aktivnosti na angažovanju eksperta iz Republike Slovenije koji će pružiti stručnu podršku pri uspostavljanju nacionalnog sistema sakupljanja nusproizvoda životinjskog porijekla, uključujući razvoj operativnih procedura i kontrolnih lista.

Predlog odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću PRERADA NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA Podgorica dostavljen je 23. septembra 2026. godine Sekretarijatu za zakonodavstvo i Ministarstvu finansija radi davanja mišljenja. Društvo će biti zaduženo za sakupljanje, transport, privremeno skladištenje, preradu i odlaganje nusproizvoda životinjskog porijekla Kategorije 1 i Kategorije 2, kao djelatnosti od javnog interesa.

Paralelno se vode razgovori sa privrednim društvom Deponija d.o.o. Podgorica o mogućnosti privremenog upravljanja sistemom do uspostavljanja punih kapaciteta novoosnovanog državnog društva.

Na lokalnom nivou takođe su pokrenute aktivnosti. Opština Bar je 23. septembra 2026. godine pokrenula postupak nabavke postrojenja za kontrolisano i bezbjedno spaljivanje uginulih životinja i klaničnog otpada sa svoje teritorije, dok je Opština Mojkovac odredila lokaciju za stočno groblje. Veterinarska ambulanta Montvet iz Podgorice pokrenula je nabavku mobilne spalionice kapaciteta 100 kg, namijenjene prvenstveno tretmanu nusproizvoda koji potiču od kućnih ljubimaca, i iskazala spremnost za zaključivanje ugovora sa Vladom Crne Gore za pružanje ovih usluga.

Iako navedene aktivnosti doprinose postepenom razvoju sistema, one ne obezbjeđuju dovoljne kapacitete za upravljanje procijenjenom godišnjom količinom od približno 8.000 tona nusproizvoda životinjskog porijekla. Zbog toga je neophodno obezbijediti osnovnu državnu opremu za sakupljanje, transport, privremeno skladištenje i neškodljivo uklanjanje ovih materijala.

Predloženo tehničko rješenje

Kao prelazno rješenje do izgradnje nacionalnog postrojenja za preradu predlaže se nabavka dvije mobilne spalionice različitog kapaciteta, četiri specijalizovana vozila za sakupljanje i transport, rashladnih i veterinarskih kontejnera, agregata i mobilnih jedinica za pranje i dezinfekciju. Različiti kapaciteti spalionica omogućavaju prilagođavanje dnevnim količinama i teritorijalnoj raspodjeli nusproizvoda, kao i veću operativnu sigurnost sistema.

Mobilne spalionice

Prema ponudi proizvođača Waste Spectrum Ltd. od 16. jula 2026. godine, predložena je nabavka jedne mobilne spalionice HC-1720 C1300 Diesel Mobile i jedne mobilne spalionice HC-3580 C1300 Diesel Mobile. Ponuda je istekla i prije pokretanja nabavke potrebno je pribaviti ažurirane cijene. Iznosi u eurima u ponudi dati su informativno, bez PDV-a, a ugovorno plaćanje je predviđeno u britanskim funtama.

Model	Količina	Kapacitet šarže	Brzina spaljivanja	Cijena bez PDV-a
HC-1720 C1300 Diesel Mobile	1	1.720 kg	do 500 kg/h	181.788,96 EUR
HC-3580 C1300 Diesel Mobile	1	3.580 kg	do 1.000 kg/h	267.347,10 EUR
UKUPNO	2			449.136,06 EUR

Model HC-1720 ima procijenjenu potrošnju dizela od 22 do 31 l/h i masu od 12,2 t, dok model HC-3580 ima procijenjenu potrošnju dizela od 47 do 66 l/h i masu od 20,5 t. Proizvodni rok naveden u ponudi iznosi 14 do 16 sedmica od uplate avansa, uz dvogodišnju garanciju, u skladu sa uslovima proizvođača.

Vozila za sakupljanje i transport

Finalnim izvještajem MIDAS projekta iz 2021. godine procijenjena je cijena srednjeg kamionskog kompleta nosivosti od 9 do 11 tona na 130.000 EUR. Imajući u vidu protek vremena, rast cijena i potrebu za nepropusnom i po mogućnosti rashladnom nadogradnjom, hidrauličnom zglobovom dizalicom i hvataljkom, za potrebe ove Informacije planirana je vrijednost od 150.000 EUR po vozilu. Konačna tehnička specifikacija treba da obezbijedi lako čišćenje i dezinfekciju, sprečavanje curenja, bezbjedno podizanje posuda i uginulih životinja i praćenje temperature kada je to potrebno.

Pregled potrebne opreme i procijenjenih troškova

Rb.	Naziv opreme ili troška	J.m.	Kol.	Jedinična cijena EUR	Ukupno EUR
1	Mobilna spalionica HC-1720 C1300 Diesel Mobile	kom	1	181.788,96	181.788,96
2	Mobilna spalionica HC-3580 C1300 Diesel Mobile	kom	1	267.347,10	267.347,10
3	Specijalizovani kamion za sakupljanje i transport nusproizvoda, sa nepropusnom nadogradnjom, hidrauličnom dizalicom i hvataljkom	kom	4	150.000,00	600.000,00
4	Specijalizovani kontejner-hladnjača, temperaturni režim od 0 do +4 °C	kom	2	30.000,00	60.000,00
5	Specijalizovani kontejner-hladnjača, temperaturni režim od -18 do -30 °C	kom	2	35.000,00	70.000,00
6	Specijalizovani veterinarski kontejner za obdukciju uginulih životinja	kom	2	80.000,00	160.000,00
7	Kontejner za administrativne poslove	kom	2	25.000,00	50.000,00
8	Dizel agregat snage 150-200 kVA	kom	2	50.000,00	100.000,00
9	Mobilna jedinica za pranje i dezinfekciju	kom	2	55.000,00	110.000,00
10	Transport spalionica i opreme, osiguranje, istovar i manipulativni troškovi	lot	1	180.000,00	180.000,00
11	Montaža, puštanje u rad, obuka zaposlenih i početni set rezervnih dijelova	lot	1	100.000,00	100.000,00
12	Priprema lokacija, betonske podloge, komunalni priključci i pristupna infrastruktura	lot	1	180.000,00	180.000,00
13	Rezerva za promjenu cijena i nepredviđene troškove	lot	1	140.863,94	140.863,94
UKUPNO					2.200.000,00

Cijene spalionica preuzete su iz konkretne ponude proizvođača i iskazane su bez PDV-a. Cijene ostale opreme i povezanih troškova predstavljaju planske procjene zasnovane na MIDAS izvještaju, dostupnim tržišnim pokazateljima i zahtjevima sistema. Konačne količine, tehničke karakteristike i vrijednosti biće utvrđene nakon završetka tehničke specifikacije, istraživanja tržišta i sprovođenja odgovarajućih postupaka nabavke.

Organizacija i finansiranje sistema

Oprema treba da bude raspoređena tako da obezbijedi pokrivenost sjevernog, centralnog i južnog dijela Crne Gore, uz povezivanje sa regionalnim sabirnim kapacitetima i jasno definisane rute sakupljanja. Konačni raspored spalionica, vozila i kontejnera utvrdiće se na osnovu dostupnih lokacija, procjene količina po regionima, uslova zaštite životne sredine i rezultata tehničke podrške slovenačkog eksperta.

Procijenjena vrijednost kompletnog sistema iznosi približno 2.200.000 EUR. Navedeni iznos odgovara planiranom početnom kapitalu državnog društva predviđenom Predlogom odluke o njegovom osnivanju i treba da omogući nabavku osnovne opreme i stvaranje tehničkih uslova za početak rada. Način finansiranja i nosilac nabavke biće konačno utvrđeni u saradnji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva finansija i Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, uzimajući u obzir dinamiku osnivanja Društva i raspoložive izvore finansiranja.

Nabavka ove opreme predstavlja prelazno, ali neophodno rješenje do izgradnje nacionalnog postrojenja za preradu nusproizvoda životinjskog porijekla. Njome će se smanjiti rizici po zdravlje ljudi i životinja i životnu sredinu, unaprijediti postupanje u redovnim i kriznim situacijama i omogućiti sprovođenje obaveza Crne Gore u okviru Poglavlja 12.